

Bencés Főpátság arborétuma, Pannonhalma

Cím: 9090 Pannonhalma, Vár 1.

Tel.: (96) 570 100 Email: info@osb.hu

Értékesség: kiemelten értékes, országos jelentőségű

Műeml. véd.: műemlékileg védett

Kód: 1253

X koord.: 17,763336773

Y koord.: 47,553192

Tulajdon: egyházi

Term. véd.: természetvédelmi terület

Terület: 26,1 ha

A bencés rendi apátság 996-os alapításkor a falakon belül létrehoztak egy ispotályt (gondozásra, ápolásra rendelt épületet) is, amihez szükségszerűen tar-toznia kellett egy gyógynövényes kertnek is – ez feltehetőleg a mai kert területén kapott helyet. Létezésének első írásos bizonyítéka egy 1201-es oklevél. A jelenlegi Arborétum alapítása 1802-ben történt, amikor a bencés rend az akkori Magyarország területén 8 iskolát nyitott, melyek számára a kert természettudományos oktatóhelyszínként szolgált.

A növényeket ekkor a különféle földrajzi területi egységek, éghajlati övek szerint csoportosítva telepítették. 1830-ban már mintegy 80 fa- és cserjefaj volt az Arborétumban, amelynek angolkert jellegét Szeder Fábián alakította ki az 1840-es években. Ez a voltaképpen Arborétum területe szervesen összekapcsolódik a mai Gyógynövénykerttel, mely körbeöleli az Főapátság épületegyüttesét.

Az arborétumban ezernél több növényfaj és csaknem 150 madárfaj él. Mára elsősorban a felüdülés, a kikapcsolódás helye, de rendszeres oktató- és kutatómunka is folyik itt. Az intézmény egyben az ország legismertebb gyógynövénytermesztő és -feldolgozó műhelye

Az Arborétum a következő területi egységek mentén mutat be jól ismert, illetve hazánkban alig megtalálható fajokat: Európa kárpáti, pannon és illír területei; keleti és nyugati Észak-Amerika; Ázsia japán, kínai és kaukázusi területei, valamint a Mediterráneum.

Találunk még örökzöld parcellákat döntően lomblevelűekkel, látványkertet, valamint évszázados csertölgyekkel kísért sétautat is, de érdemes felkeresni az 1896-ban ültetett Millenniumi Lucfenyőcsoportot, illetve a június végi teljes virágzás idején a levendula ültetvényeket is.

A 2010-11-ben végzett rekonstrukció során számos ritka, illetve növényföldrajzi szempontból jellegadó fás növény telepítésére került sor – mint a mandulafenyő, libanoni cédrus, a keleti ámbrafa, a keleti (kaukázusi) luc vagy a távolkeleti flóra tagjai közül a szugifenyő, a szavára álciprus és számos lombos fa- és cserjeféle. A terület a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet egyik legértékesebb eleme, 1996 óta a Világörökség része. Rendkívül látványos a hóvirág és a téltemető tömeges tavaszi virágzása.